

Maridalen bygdetun. Foto: Øystein Søbye.

Kulturlandskap ved Maridalsvannet. Foto: Tor Øystein Olsen.

LANDSKAPS
VERNOMRÅDE

Gammel allé. Foto: Bjørn Rørslett/Samfoto.

Høy på hesjer. Foto: Jørn Areklett Omre/Samfoto.

MARIDALEN LANDSKAPSVERNOMRÅDE

Maridalen landskapsvernopråde ble vernet ved kongelig resolusjon 31. august 2001. Området dekker et areal på ca 28.000 dekar.

Formålet med vernet er å bevare det vakre og egenartede natur- og kulturlandskapet i Maridalen som en helhet, med særpreget fra tidligere tiders jordbrukslandskap. Mange biologiske, geologiske og kulturhistoriske elementer bidrar til å gi området dets verdifulle karakter.

ET MANGFOLDIG KULTURLANDSKAP

I Maridalen dominerer det gamle kulturlandskapet, slik det har utviklet seg gjennom samspill mellom mennesker, husdyr og naturforhold. Mosaikken av skog, åker, eng og beitemark skaper en helhet i landskapet. På tross av nærheten til hovedstaden er området skånet for større utbygginger.

Kulturlandskapet i Maridalen danner en overgangssone mellom byen og skogområdene i marka. Mellomkollen naturreservat i nord er et variert og artsrikt barskogområde, mens Akerselva miljøpark i sør gir forbindelse helt ned til fjorden.

HISTORIE OG KULTURMINNER

De første menneskene i dalen var trolig jegere og samlere. Det ble tidlig fast bosetting her. En bygdeborg fra eldre jernalder finnes mellom Maridalsvannet og Gryta, og gårdene Skjerven og Sander er med sikkerhet fra før vikingtiden.

I middelalderen het området Margretendal. Ruinene av Margaretakirken er det best kjente kulturminnet i dalen, og benyttes jevnlig til kulturelle arrangementer. Kirken ble trolig oppført rundt 1250 og var viet til Sankta Margareta.

Over: Margaretakirken.
Foto: Jørn Areklett
Omre/Samfoto.

Venstre: Kongeeikene.
Foto: Bård Bredeesen/
Naturarkivet.no.

Midten: Solblom.
Foto: Jon A. Markussen.

Til høyre: Løveng med
styvingstrær.
Foto: Tor Øystein Olsen.

Spor etter stangjernshammeren ved Hammeren, fløtningsanleggene ved Skjærsjelva og Skarselva, og krutthuset på Skar, viser tidligere tiders bruk av dalen. Husmannsplassmiljøet i Neskroken er et av de best bevarte kulturminnemiljøene i Maridalen.

VERDIFULLE NATURELEMENTER

Gamle slåttemark og naturbeitemarker er sjeldne og artsrike naturtyper. Kulturbetingete plante- og dyrearter er avhengige av at områdene holdes i hevd. Slåttemark fra Hammeren til Maridalen kirke skjøttes fortsatt på tradisjonelt vis.

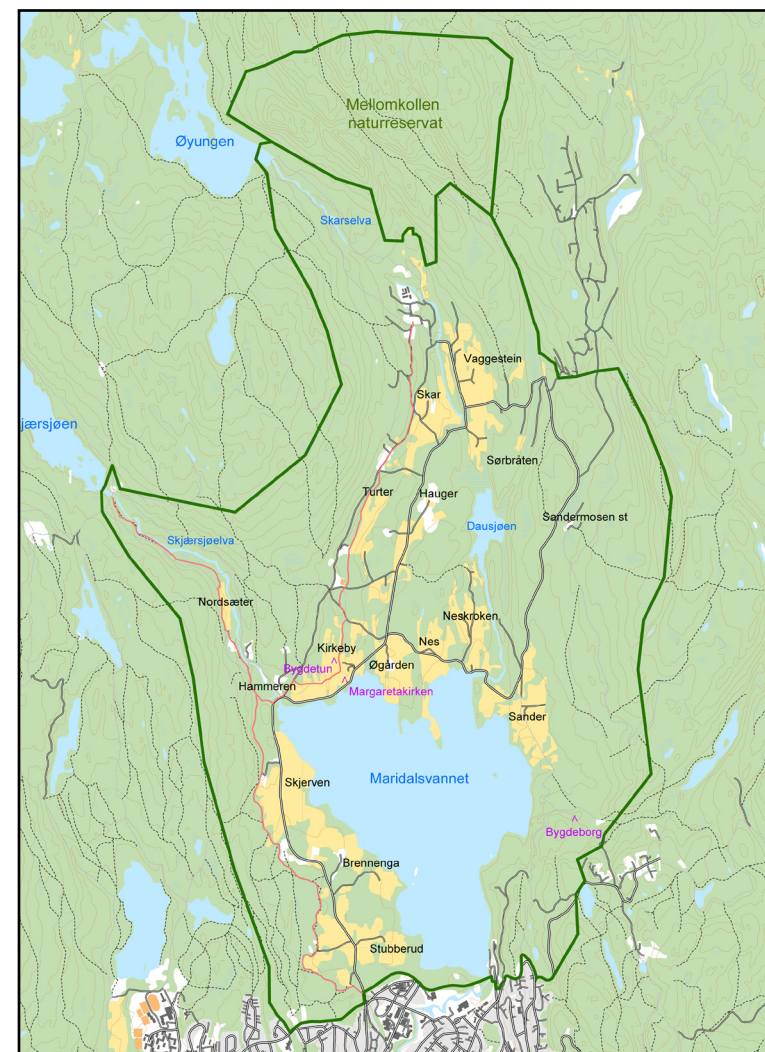
Tidligere ble lauv, ris og skav høstet til husdyrfôr, og trærne ble beskåret for å få en høy produksjon av unge kvister. Restaurering og rehabilitering av slike styvingstrær blir gjennomført i området sør for Kirkeby.

Alléer langs gårdsveier og gamle ferdselsveier har ofte fått stå i fred over lang tid. Også frittstående enkelttrær er viktige landskapselementer, slik som kongeeikene ved Nes gård. Gamle trær gir levevilkår for mange organismegrupper, bl.a. spesialiserte arter av sopp og insekter.

Ulik høsting og beitebruk ga glidende overganger mellom kulturmarkstypene, og mellom innmark og utmark. Slike randsoner har stor betydning som leveområder for en del lys- og varmekrevende planter, og for opplevelsen av landskapet.

I Maridalen vokser flere planter som står på den nasjonale rødlista over sjeldne og truede arter, bl.a. solblom, vasstelig, flytegro og rognasal.

Du er velkommen til å besøke landskapsvernoprådet. På stiene gjennom Maridalen kan du se og oppleve landskapet og kulturminnene.

BESTEMMELSER FOR FERDSEL

- Bruk av området i forbindelse med friluftsliv må følge retningslinjene i allemannsretten i friluftsløven.
- All ferdsel må foregå hensynsfullt i terrenget. Ferdsel er ikke tillatt på innmark om sommeren.
- Kast ikke søppel, og hold hunden i bånd i båndtvangtiden.
- Det er ferdselsrestriksjoner rundt Maridalsvannet (drikkevannskilde for Oslo).

Opplysninger om forvaltningen av landskapsvernoprådet:

Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Miljøvernavdelingen
Postboks 8111 Dep., 0032 Oslo.
Tlf.: 22 00 35 00. Internett: www.fylkesmannen.no

- Alle inngrep som kan endre naturmiljøet eller landskapets karakter, er forbudt. Hensetting av campingvogn o.l. er ikke tillatt.
- Skogsdrift etter godkjent plan og jordbruksdrift på eksisterende dyrkede arealer er tillatt.

Mer informasjon om Maridalen finner du på www.maridalensvenner.no